

Amiri Baraka

"Ktoś wysadził Amerykę" : "Somebody Blew Up America"

ER(R)GO. Teoria–Literatura–Kultura nr 1-2 (24-25), 159-171

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ktoś wysadził Amerykę* Somebody Blew Up America

(Wszyscy ludzie myślący
sprzeciwiają się terroryzmowi
temu wewnętrznemu
i międzynarodowemu...
Ale nie powinno się
wykorzystywać jednego
By kamuflować drugie)

Mówią, że to jakiś terrorysta, jakiś
barbarzyński

A Rab, w

Afganistanie

To nie nasi amerykańscy terroryści

To nie Klan, nie Skinheadzi

Ani ci, którzy wywalają w powietrze kościoły

czarnuchów, albo reinkarnują nas w Celach Śmierci

To nie Trent Lott¹

Ani David Duke² ani Giuliani³

Ani Schundler⁴, Helms⁵ emerytowany

(All thinking people
oppose terrorism
both domestic
& international...
But one should not
be used
To cover the other)

They say its some terrorist, some
barbaric

A Rab, in

Afghanistan

It wasn't our American terrorists

It wasn't the Klan or the Skin heads

Or the them that blows up nigger

Churches, or reincarnates us on Death Row

It wasn't Trent Lott

Or David Duke or Giuliani

Or Schundler, Helms retiring

* Przekład i opracowanie historyczne – Paweł Jędrzejko

1. Chester Trent Lott, republikański senator ze stanu Mississippi. Zmuszony do rezygnacji z funkcji przewodniczącego republikańskiej mniejszości senackiej po tym, jak w czasie przyjęcia z okazji setnych urodzin Stroma Thurmonda, zwolennika segregacji rasowej na Południu, Lott publicznie stwierdził: „[kiedy Thurmond] ubiegał się o prezydenturę [w 1948 roku] głosowaliśmy na niego. Jesteśmy z tego dumni. A gdyby pozostała część kraju poszła za naszym przewodnictwem, nie mielibyśmy wszystkich tych problemów, z którymi od lat się borykamy”. (Thomas B. Edsall and Brian Faler, *Lott Remarks on Thurmond Echoed 1980 Words*, „The Washington Post”, December 11, 2002, s. A06. Artykuł dostępny także w Internecie pod adresem: <<http://www.washingtonpost.com/ac2/wp-dyn/A37288-2002Dec10>>).

2. David Ernest Duke, biały nacjonalista amerykański, były Wielki Mistrz Rycerstwa Ku Klux Klanu, także były Reprezentant stanu Louisiana, ubiegał się o prezydenturę USA w latach 1988 i 1992. Zwolennik dobrowolnej segregacji rasowej i białego separatyzmu.

3. Rudolph William Louis „Rudy” Giuliani, amerykański polityk i prawnik zwalczający przestępczość zorganizowaną oraz nadużycia finansowe. Jako mer Nowego Jorku zasłynął skutecznością podnosząc znacznie bezpieczeństwo w mieście, a po atakach na Centrum Światowego Handlu w 2001 roku zdobył uznanie jako wzorowy przywódca.

4. Bret D. Schundler, afroamerykański polityk, mer Jersey City od 1992 do 2001, który zasłynął skutecznością w walce z korupcją i odniósł znaczący sukces w dziedzinie podniesienia poziomu zatrudnienia a także ulepszenia systemu szkolnictwa.

5. Jesse Alexander Helms, Jr., kontrowersyjny amerykański senator, ceniony za znakomitą pracę

To nie
Rzeźączka w przebraniu
nie syf w białym prześcieradle
wymordowały czarnych
Sterroryzowały rozsądek do szaleństwa
Większej części człowieczeństwa, jak przypadło

Mówią (kto mówi? Kto to wypowiada
Kto forszę wyklada
Kto ciągle kłamie
Kto nosi przebranie
Kto miał niewolników
Kto się dorobił na Tobym?

Kto się utuczył na plantacjach?
Kto wyróżnął Indian?
Wykończyć chciał Czarną nację?

Kto mieszka przy Wall Street
Najpierwszej plantacji
Kto ci obciął jaja
Kto ci zgwałcił mamę?
Kto zlinczował tatę?

Kto grzeje smołę, kto drze pierze
Kto trzymał zapalną, kto pożary wzniecał
Kto zabijał i zlecał
Kto mówi, że jest Bogiem, będąc zawsze Diablem

Kto największy z wielkich
Kto najlepszy z dobrych
Kto Jezusowi podobny

Kto wszystko stworzył
Kto ten najmądrzejszy

It wasn't
the gonorrhea in costume
the white sheet diseases
That have murdered black people
Terrorized reason and sanity
Most of humanity, as they pleases
They say (who say? Who do the saying
Who is them paying
Who tell the lies
Who in disguise
Who had the slaves
Who got the bux out the Bucks
Who got fat from plantations
Who genocided Indians
Tried to waste the Black nation
Who live on Wall Street
The first plantation
Who cut your nuts off
Who rape your ma
Who lynched your pa
Who got the tar, who got the feathers
Who had the match, who set the fires
Who killed and hired
Who say they God & still be the Devil
Who the biggest only
Who the most goodest
Who do Jesus resemble
Who created everything
Who the smartest

w służbie publicznej, jednak znany ze swego ultrakonserwatyizmu jako zażarty przeciwnik Ruchu Praw Obywatelskich, feminizmu, Praw Mniejszości Seksualnych, Akcji afirmatywnej, czy aborcji. Jego wypowiedziom zarzucano także często rasistowskie zabarwienie. Stanowił ikonę chrześcijańskiej prawicy i uosobienie stałości pravicowych poglądów.

Kto ten największy
 Kto najbogatszy
 Kto mówi, żeś brzydki,
 a on najnajprzystojniejszy

 Kto wytycza sztukę
 Kto wytycza naukę

 Kto zbudował bomby
 Kto zbudował karabiny

 Kto kupował niewolników, kto ich sprzedawał

 Kto cię wyzywał od czarnucha, chama
 Kto mówił, że Dahmer⁶ nie był obłąkany

 Kto / Kto / Kto /

 Kto skradł Puerto Rico
 Kto skradł Indie, Filipiny,
 Manhattan
 Australię i Hebrydy
 Kto wciskał opium Chińczykom

 Kto ma na własność budynki
 Kto się kasą cieszy
 Kogo trochę śmieszysz
 Kto cię wsadził za kraty
 Kto ma w garści gazety

 Kto miał niewolnicze statki
 Kto zarządza armią

 Kto fałszywym prezydentem
 Kto władcą

Who the greatest
 Who the richest
 Who say you ugly
 and they the goodlookingest

 Who define art
 Who define science

 Who made the bombs
 Who made the guns

 Who bought the slaves, who sold them

 Who called you them names
 Who say Dahmer wasn't insane

 Who / Who / Who/

 Who stole Puerto Rico
 Who stole the Indies, the Philipines,
 Manhattan
 Australia & The Hebrides
 Who forced opium on the Chinese

 Who own them buildings
 Who got the money
 Who think you funny
 Who locked you up
 Who own the papers

 Who owned the slave ship
 Who run the army

 Who the fake president
 Who the ruler

6. Odniesienie niejasne. Osobą, do których ten fragment wiersza się odwołuje mógł być Vernon Ferdinand Dahmer, Sr., amerykański przywódca Ruchu Praw Obywatelskich, który zmarł 11 stycznia 1966 w wyniku obrażeń, jakich doznał na skutek podpalenia jego domu przez bojówkę Ku Klux Klanu, lub Jeffrey Lionel Dahmer, seryjny morderca, który dokonywał zbrodni na tle seksualnym, a jego ofiarami byli najczęściej chłopcy i mężczyźni reprezentujący grupy rasowe o pochodzeniu afrykańskim i azjatyckim. Dahmer, skazany na 957 lat więzienia, powoływał się w trakcie procesu na niepoczytalność. Zob. Lionel Dahmer, *A Father's Story*, William Morrow and Co., New York, 1994, s. 209–210.

Kto bankierem

Kto / Kto / Kto /

Kto kopalni swych strzeże

Kto ci mózg wypierze

Kto ma dosyć chleba

Kto chce pokoju

Kto, twoim zdaniem, potrzebuje wojny

Kto trzyma łapę na ropie

Kto nie haruje w ukropie

Kto ma ziemię, ale w niej nie kopie

Kto nie bambus, nie asfalt czarny

Kto taki wielki, że nikogo nad nim

Kto ma to miasto

Kto powietrze na własność

Kto wziął w posiadanie wodę

Kto do twojej kołyski ma tytuł

Kto rabuje, kradnie, łże i morduje

i kłamstwo w prawdę zamienia ciupasem

Kto dzikussem cię nazwie, brudasem

Kto mieszka w największym domu

Kto popełnia najcięższe zbrodnie

Kto na urlop wyjeżdża wygodnie

Kto zabił najwięcej czarnuchów

Kto zabił najwięcej Żydów

Kto zabił najwięcej Włochów

Kto zabił najwięcej Irlandczyków

Kto zabił najwięcej Afrykanów

Kto zabił najwięcej Japończyków

Kto zabił najwięcej Latynosów

Kto / Kto / Kto

Kto ma ocean

Who the banker

Who / Who / Who /

Who own the mine

Who twist your mind

Who got bread

Who need peace

Who you think need war

Who own the oil

Who do no toil

Who own the soil

Who is not a nigger

Who is so great ain't nobody bigger

Who own this city

Who own the air

Who own the water

Who own your crib

Who rob and steal and cheat and murder
and make lies the truth

Who call you uncouth

Who live in the biggest house

Who do the biggest crime

Who go on vacation anytime

Who killed the most niggers

Who killed the most Jews

Who killed the most Italians

Who killed the most Irish

Who killed the most Africans

Who killed the most Japanese

Who killed the most Latinos

Who / Who / Who

Who own the ocean

Kto ma samoloty
Kto ma hipermarkety
Kto ma telewizję
Kto ma radio

Kto ma to, o czym nie wiadomo nawet,
że jest w czyimś posiadaniu
Kto ma na własność właścicieli,
którzy nie są właścicielami naprawdę

Kto ma przedmieścia
Kto wysysa miasta
Kto tworzy prawa

Kto zrobił Busha prezydentem
Kto wierzy, że wciąż trzeba
 machać flagą konfederacji

Kto kłamie, choć gęba pełna
frazesów o demokracji
 KTO / KTO / KTOKTO /

Kto jest Bestią z Apokalipsy
Kto 666
Kto zdecydował
 i Jezusa ukrzyżował

Kto jest Diabłem w realnym wymiarze
Kto się wzbogacił na rzezi Ormian,
 kto go wskaże

Kto największym terrorystą
Kto zafałszował biblię
Kto zabił najwięcej ludzi
Kto czynił najwięcej zła
Kto się nie martwi, czy przetrwa

Kto miał kolonie
Kto zawładzczył najwięcej ziemi
Kto rządzi światem

Who own the airplanes
Who own the malls
Who own television
Who own radio

Who own
what ain't even known to be owned
Who own the owners
that ain't the real owners

Who own the suburbs
Who suck the cities
Who make the laws

Who made Bush president
Who believe the confederate flag
 need to be flying

Who talk about democracy
and be lying
 WHO / WHO / WHOWHO /

Who the Beast in Revelations
Who 666
Who decide
Jesus got crucified

Who the Devil on the real side
Who got rich
 from Armenian genocide

Who the biggest terrorist
Who change the bible
Who killed the most people
Who do the most evil
Who don't worry about survival

Who have the colonies
Who stole the most land
Who rule the world

Kto twierdzi, że jest dobry,
lecz czyni samo zło
Kto jest największym katem
Kto/Kto/Kto ^^^
Kto ma już ropę
Kto chce więcej ropy
Kto ci powiedział to wszystko, co wiesz,
a co okaże się kłamstwem
Kto / Kto / ???
Kto finansował Bin Ladena,
może to Szatan
Kto płaci CIA,
Kto wiedział, że bomba wybuchnie
Kto wie dlaczego terroryści
Uczyli się latać na Florydzie, w San Diego
Kto wie czemu Pięciu Izraelczyków
filmowało eksplozję
I pękało ze śmiechu kontemplując rozjeb
Kto potrzebuje kopalnych paliw,
choć słońce ciągle jeszcze świeci
Kto wydaje karty kredytowe
Kto dostaje ulgi podatkowe
Kto wyszedł z Konferencji
Przeciwko Rasizmowi⁷
Kto zabił Malcolma, JFK,
Kto zabił doktora Kinga,
Roberta Kennedy'ego
– kto zrobiłby coś takiego?

Who say they good
but only do evil
Who the biggest executioner
Who/Who/Who ^^^
Who own the oil
Who want more oil
Who told you what you think
that later you find out a lie
Who / Who / ???
Who fount Bin Laden,
maybe they Satan
Who pay the CIA,
Who knew the bomb was gonna blow
Who know why the terrorists
Learned to fly in Florida, San Diego
Who know why Five Israelis
was filming the explosion
And cracking they sides at the notion
Who need fossil fuel
when the sun ain't goin' nowhere
Who make the credit cards
Who get the biggest tax cut
Who walked out of the Conference
Against Racism
Who killed Malcolm,
Kennedy & his Brother
Who killed Dr King,
Who would want such a thing?

7. Odniesienie do Światowej Konferencji Przeciwko Rasizmowi, która odbyła się pod auspicjami Narodów Zjednoczonych w roku 2001 w Durbanie. Delegacje USA i Izraela opuściły salę obrad w geście protestu przeciwko antysemityzmowi, jakim debata, zdaniem świadków, była naznaczona (zob. wywiad z Mary Robinson, Wysokm Komisarzem do spraw Praw Człowieka <http://news.bbc.co.uk/2/hi/talking_point/forum/1673034.stm>).

Czy wiąże ich coś z zabójstwem Lincolna?

Kto najechał Grenadę

Kto zrobił pieniądze na apartheidzie

Kto trzyma Irlandczyków

w kolonialnym jarzmie

Kto obalił rządy w Chile i zaraz w Nikaragui

Kto zamordował Davida Sibeko⁸,

Chrisa Hani⁹,

ci sami, którzy zabili Biko¹⁰,

Cabrala¹¹, Nerudę¹², Allende¹³,

Che Guevarę, Sandino¹⁴,

Kto zabił Kabilę¹⁵ – ci sami,

którzy wykończyli Lumumbę,

Are they linked to the murder of Lincoln?

Who invaded Grenada

Who made money from apartheid

Who keep the Irish

a colony

Who overthrow Chile and Nicaragua later

Who killed David Sibeko,

Chris Hani,

the same ones who killed Biko,

Cabral, Neruda, Allende,

Che Guevara, Sandino,

Who killed Kabila, the ones

who wasted Lumumba,

8. David Maphgumzana Sibeko, zwany “Południowoafrykańskim Malcolmem X”, jedna z wiodących postaci Panafrykanistycznego Kongresu Azanii (Południowej Afryki). Zginął od kuli w roku we własnym mieszkaniu w Oyster Bay, Dar-Es-Salaam w Tanzanii 12 czerwca 1979.

9. Chris Hani, urodzony jako Martin Thembisile Hani, przywódca Komunistycznej Partii Afryki Południowej i szef sztabu zbrojnego skrzydła Afrykańskiego Kongresu Narodowego (ANC). Był żartem przeciwnikiem apartheidu. Został zamordowany 10 kwietnia 1993 r.

10. Stephen Bantu Biko, jeden z najważniejszych działaczy walczących z apartheidem w RPA, przywódca ruchów studenckich, założyciel Ruchu Świadomości Czarnych. Zamordowany w policyjnym areszcie 12 września 1977 roku, Biko stał się ikoną walki z apartheidem.

11. Amilcar Lopes Cabral, bojownik o wyzwolenie Gwinei Portugalskiej (Gwinei Bissau) oraz Wysp Zielonego Przylądka spod portugalskiego kolonializmu. Założyciel Afrykańskiej Partii Wyzwolenia Wysp Zielonego przylądka i Gwinei Bissau. Przywódca partyzantki antyportugalskiej w wojnie o niepodległość Gwinei. Zamordowany 20 stycznia 1973 r.

12. Pablo Neruda zmarł w wyniku choroby nowotworowej 23 września 1972 roku; jego pogrzeb, wbrew zakazowi Augusto Pinocheta, stał się wydarzeniem publicznym, gromadzącym tysiące wielbicieli noblisty i zwolenników jego wizji politycznej.

13. Salvador Isabelino Allende Gossens, prezydent Chile, pierwszy w historii obu Ameryk marksista, który zdobył prezydenturę w bezpośrednich wyborach. Według oficjalnej, kwestionowanej przez przeciwników Juntę wersji wydarzeń, 11 września 1973 roku Allende popełnił samobójstwo w czasie przewrotu wojskowego Augusto Pinocheta.

14. Augusto Nicolás Calderón Sandino, rewolucjonista nikaraguański, legendarny przywódca buntu przeciwko obecności militarnej Stanów Zjednoczonych w Nikaragui i symbol oporu przeciwko amerykańskiej dominacji. Zamordowany 21 lutego 1934 roku przez generała Anastasio Somozę Garcię, późniejszego przywódcę kraju. Spuściznę rewolucjonisty pielęgnuje Sandinistowski Front Wyzwolenia Narodowego.

15. Laurent-Désiré Kabila, prezydent Demokratycznej Republiki Konga, który obalił dyktaturę Mobutu Sese Seko. Zamordowany 18 stycznia 2001.

Mondlane¹⁶, Betty Shabazz¹⁷,
Księżniczkę Małgorzatę¹⁸,
Rapha Featherstone'a¹⁹,
Małego Bobby'ego²⁰

Kto zamknął Mandelę, Dhorubę²¹,
Geronimo, Assatę²², Mumię²³,

Mondlane, Betty Shabazz,
Princess Margaret,
Ralph Featherstone,
Little Bobby

Who locked up Mandela, Dhoruba,
Geronimo, Assata, Mumia,

16. Eduardo Chivambo Mondlane, przywódca Frontu Wyzwolenia Mozambiku, zamordowany w zamachu bombowym w Dar es Salaam w Tanzanii 3 lutego 1969.

17. Betty Shabazz, (ur. Betty Dean Sanders, znana również jako Betty X) żona Malcolma X. Zmarła 23 czerwca 1997 roku w wyniku ciężkich poparzeń, jakie odniosła w pożarze mieszkania, podpalonego przez nieletniego wnuka, Malcolma Shabazza.

18. Odniesienie do domysłów, jakie krążyły wokół śmierci zmarłej 9 lutego 2002 roku księżniczki Małgorzaty Windsor, hrabiny Snowdon, siostry królowej Elżbiety II, propagowanych przez Rogera Todgingly'ego. Zob. także artykuł *Murder Most Regal*, <<http://www.thesleaze.co.uk/mostregal.html>>.

19. Ralph Featherstone, radykalny działacz Ruchu Czarnej Siły, zginął wraz z Williamem „Che” Paynem w wyniku eksplozji bomby 9 marca 1969 roku. Okoliczności jego śmierci interpretowane są różnie: jedne źródła twierdzą, że bomba została podłożona w samochodzie, którym obaj działacze jechali do Bel Air w stanie Maryland, gdzie miał mieć miejsce proces Jamila Abdullaha Al-Amina (H. Rap Brown’a), inne sugerują, że oni sami planowali zamach, a bomba, przewożona pod siedzeniem pasażera, wybuchła przypadkiem.

20. Mały Bobby – Lil’ Bobby, czyli Bobby Hutton, najmłodszy członek partii Czarnych Panter, do której wstąpił w roku 1966 w wieku 16 lat. Zginął od kul policji 6 kwietnia 1968 roku w Oakland w Kalifornii.

21. Dhoruba al-Mujahid bin Wahad (ur. Richard Moore), amerykański pisarz, aktywista, przywódca partii Czarnych Panter i współzałożyciel Czarnej Armii Wyzwoleńczej (Black Liberation Army). Oskarżony o usiłowanie zabójstwa dwóch oficerów policji, spędził w więzieniu łącznie 19 lat; został uniewinniony dopiero w wyniku uznania apelacji przez Sąd Najwyższy 15 marca 1990 r.

22. Assata Olugbala Shakur (ur. JoAnne Deborah Byron, nazwisko małżeńskie Chesimard), afroamerykańska aktywistka, członkini Partii Czarnych Panter i Czarnej Armii Wyzwoleńczej. Oskarżona o dokonanie licznych przestępstw federalnych, Shakur była osadzona w kilku zakładach karnych. Traktowanie, jakiemu podlegała w więzieniu wzbudziło protesty wielu grup walczących o prawa człowieka. Zbiegła z zakładu karnego w roku 1979, a od roku 1984 mieszka na Kubie, gdzie uzyskała azyl polityczny. Jej biografia dostarczyła motywów do filmów i utworów muzycznych.

23. Mumia Abu-Jamal (ur. Wesley Cook), amerykański dziennikarz, członek Partii Czarnych Panter, komentator i prezenter radiowy, były przewodniczący Filadelfijskiego Związku Czarnych Dziennikarzy, oskarżony o morderstwo policjanta, Daniela Faulknera i skazany na śmierć, a w wyniku apelacji odbywający karę dożywocia. Kontrowersyjny wyrok był i pozostaje jednym z najczęściej debetowanych i poddawanych w wątpliwość wyroków w najnowszej historii USA. Mumia Abu-Jamal jest autorem książki *Live from Death Row (Z celi śmierci – na żywo)* – wydanych w roku 1995 pamiętników, ukazujących brutalność systemu karnego i efekty psychologiczne funkcjonowania kapitalistycznego systemu penitencjarnego, oraz *Death Blossoms: Reflections from a Prisoner of Conscience* z roku 1997. Zob: Helen Halyard, *Live from Death Row: Political prisoner Mumia Abu-Jamal speaks from prison* <<http://www.wsws.org/articles/1999/apr1999/mumi-a21.shtml>>.

Garveya²⁴, Dashiella Hammetta²⁵,
Alphaeus Huttona²⁶

Kto zabił Huey'a Newtona²⁷,
Freda Hamptona²⁸, Medgara Eversa²⁹,
Mikey'a Smitha³⁰,
Waltera Rodney'a³¹,

Garvey, Dashiell Hammett,
Alphaeus Hutton

Who killed Huey Newton,
Fred Hampton, Medgar Evers,
Mikey Smith,
Walter Rodney,

24. Marcus Mosiah Garvey, urodzony 1887 roku na Jamajce działacz społeczny i polityczny, założyciel Uniwersalnego Związku Doskonalenia Czarnych (UNIA) w Stanach Zjednoczonych, propagator idei "Powrotu do Afryki", twórca Ludowej Partii Politycznej na Jamajce. Zasłynął jako twórca sloganu „Czarne jest piękne”. W 1925 roku w Stanach Zjednoczonych został oskarżony o propagowanie pocztą nieprawdziwego wizerunku założonej przez siebie firmy armatorskiej „Black Star Line”, skazany na pięć lat więzienia i po dwóch latach deportowany na Jamajkę.

25. Samuel Dashiell Hammett, amerykański pisarz, twórca Sokoła maltańskiego, polityczny aktywista, prezes Kongresu Praw Obywatelskich w Nowym Jorku (CRC), twórca funduszu kaucyjnego, mającego służyć wykupywaniu z aresztu więźniów politycznych. Kongres został uznany za wyrotową organizację komunistyczną w roku 1947. W roku 1951 Hammett odmówił zeznań dotyczących osób wspierających fundusz i został skazany za obrazę sądu. W roku 1953 przesłuchiwany był przez HUAC; w wyniku odmowy wskazania osób wspierających fundusz, trafił na czarną listę.

26. W. Alphaeus Hutton, współpracownik Samuela Dashiella Hammetta, skazany w tym samym procesie. (Zob. <<http://news.google.com/newspapers?nid=1314&dat=19510711&id=JKApAAA AIBAJ&sjid=BOYDAAA AIBAJ&pg=7070,3286413>>.)

27. Huey Percy Newton, współzałożyciel i przywódca Partii Czarnych Panter, działacz polityczny, autor pracy doktorskiej *War Against The Panthers: A Study of Repression in America*. (1 czerwca 1980, University of California, Santa Cruz – <http://www.mindfully.org/Reform/War-Against-Panthers-Newton1jun80.htm>). Dwukrotnie oskarżony o morderstwo i niewinniany w wyniku apelacji; w 1989 roku skazany za sprzeniewierzenie środków stanowych i federalnych, przeznaczonych na prowadzenie przez Czarne Pantery programy edukacyjnej i dożywianie uczniów. 22 sierpnia 1989 roku zginął od kuli Tyrone'a Robinsona, członka ideologicznie zorientowanej organizacji o charakterze więziennego gangu znanej pod nazwą Rodziny Czarnych Partyzantów.

28. Fred Hampton, brutalnie zamordowany 4 grudnia 1969 roku wiceprzewodniczący oddziału Partii Czarnych Panter w stanie Illinois. Zginął w wyniku niczym nie prowokowanego nocnego ataku jednostki operacyjnej Prokuratury Stanu Illinois (przy współdziałaniu policji Chicago oraz Federalnego Biura Śledczego) na jego mieszkanie, w którym przebywała grupa Czarnych Panter. Choć nikt z zabójców nie został skazany, morderstwo pociągnęło za sobą trwającą do dziś debatę na temat łamania konstytucyjnych praw Czarnych Panter. Dzień 4 grudnia 2004 roku obchodzono w Chicago jako „Dzień Freda Hamptona”.

29. Medgar Wiley Evers, aktywista Ruchu Praw Obywatelskich w stanie Mississippi, sekretarz stanowego oddziału Narodowego Stowarzyszenia Postępu Osób Kolorowych (NAACP), zamordowany przez członka Ku Klux Klanu, Byrona De La Beckwith'a, 12 czerwca 1963 roku.

30. Mikey Smith-Michael Smith, jamajski poeta dub, który zasłynął wierszem (a później także albumem) pt. *Mi Cyaan Believe It*. Sympatyzujący z rastafarianizmem poeta o lewicowo-anarchistowskich poglądach został zamordowany 17 sierpnia 1983 roku. Przypuszcza się, że zabójstwa dokonali polityczni oponenci Smitha, reprezentujący pravicową Jamajską Partię Pracy.

31. Walter Rodney, jeden z najważniejszych historyków Gujany, aktywista polityczny, autor

Czy to ci sami, którzy próbowali otruć Fidela
Kto starał się utrzymać Wietnamczyków
w Ucisku

Kto wyznaczył nagrodę za głowę Lenina

Kto palił Żydów w piecach,
i kto im w tym pomagał
Kto rzucił hasło „Najpierw Ameryka”³²
i zgodził się na żółte gwiazdy³³
KTO/KTO/^^

Kto zabił Różę Luksemburg, Liebknechta
Kto zamordował Rosenbergow
A wszyscy ci porządni ludzie wykańczani,
torturowani, mordowani,
znikający z powierzchni ziemi

Kto się wzbogacił na Algierii, Libii, Haiti,
Iranie, Iraku, Arabii Saudyjskiej,
Kuwejcie, Libanie,
Syrii, Egipcie, Jordanii, Palestynie,

Kto odcinał ludziom dłonie w Kongo
Kto wynalazł AIDS Kto zakaził bakcylami
Koce dla Indian
Kto wykoncypował „Szlak Łez”

Kto wysadził USS „Maine”
i rozpalił Wojnę Hiszpańsko-Amerykańską
Kto przywrócił Sharona do Władzy

Was it the ones who tried to poison Fidel
Who tried to keep the Vietnamese
Oppressed

Who put a price on Lenin's head

Who put the Jews in ovens,
and who helped them do it
Who said “America First”
and ok'd the yellow stars
WHO/WHO/ ^^

Who killed Rosa Luxembourg, Liebknecht
Who murdered the Rosenbergs
And all the good people iced,
tortured , assassinated,
vanished

Who got rich from Algeria, Libya, Haiti,
Iran, Iraq, Saudi,
Kuwait, Lebanon,
Syria, Egypt, Jordan, Palestine,

Who cut off peoples hands in the Congo
Who invented Aids Who put the germs
In the Indians' blankets
Who thought up “The Trail of Tears”

Who blew up the Maine
& started the Spanish American War
Who got Sharon back in Power

czterokrotnie wznawianej książki *How Europe Underdeveloped Africa* (1972), twórca Związku Ludzi Pracy Gujany, zamordowany w eksplozji bomby 13 czerwca 1980 roku.

32. Odniesienie do głównego sloganu Komitetu „Najpierw Ameryka” (*The America First Committee*, AFC), najważniejszej organizacji sprzeciwiającej się włączeniu się USA w działania drugiej wojny światowej. Organizacja straciła całkiem na znaczeniu po japońskim ataku na Pearl Harbor.

33. Chodzi o żółte Gwiazdy Dawida na naramiennych opaskach, przymusowo noszonych przez żydowską ludność w krajach okupowanych przez faszystowskie Niemcy; odniesienie do ludobójstwa (*shoah*).

Kto popierał Batistę³⁴, Hitlera, Bilbę³⁵,
Czang Kaj-Szeka kto KTO K T O/

Kto zdecydował,
że z Akcją afirmatywną trzeba skończyć
A Rekonstrukcja? Nowy Ład?
Nowe Pogranicze? Wielkie Społeczeństwo?

Kto zatrudniał mamlasa Clarence’a Thomasa³⁶
Kto – du-du pierdu – wypelził z prągeby Powella³⁷
Kto wie, ile z picy

siedzi w Condoleezy

Kto zapłacił Connerly’emu³⁸
by służył za wieszak–rzeźbiony Murzynek
Kto przyznaje “Geniusza” Homo Locus
Subsidere³⁹

Kto obalił Nkrumę⁴⁰, Bishopa⁴¹,

Who backed Batista, Hitler, Bilbo,
Chiang kai Chek who WHO W H O/

Who decided Affirmative Action
had to go
Reconstruction, The New Deal,
The New Frontier, The Great Society,

Who do Tom Ass Clarence Work for
Who doo doo come out the Colon’s mouth
Who know what kind of Skeeza
is a Condoleeza

Who pay Connelly
to be a wooden negro
Who give Genius Awards to Homo Locus
Subsidere

Who overthrew Nkrumah, Bishop,

34. Fulgencio Batista y Zaldívar, wspierany przez USA dwukrotny prezydent Kuby, dyktator i przywódca sił zbrojnych kraju, obalony w wyniku Rewolucji.

35. Theodore Gilmore Bilbo, amerykański polityk, gubernator Mississippi w latach 1916–20 i 1928–3, senator Stanów Zjednoczonych w latach 1935–47. Zwolennik Białej supremacji i ścisłej segregacji rasowej, członek Ku Klux Klanu.

36. Clarence Thomas, prawnik, uznawany za jednego z najbardziej konserwatywnych sędziów Sądu Najwyższego, drugi po Thurgoodzie Marshallu Afroamerykanin na tym stanowisku w historii USA.

37. W oryginalne odniesienie do Colina Powella funkcjonuje w grze słownej z przewiskiem „Colon”, który to wyraz po angielsku oznacza także okrężnicę.

38. Wardell Anthony „Ward” Connerly, afroamerykański aktywista polityczny i biznesmen, założyciel i prezes Amerykańskiego Instytutu Praw Obywatelskich, zwolennik zniesienia Akcji afirmatywnej.

39. Najprawdopodobniej jest to odniesienie do stypendium MacArthur Fellowship, przyznawanego na podstawie nominacji jednostkom (obywatelom USA), które wykazały się szczególną kreatywnością na niwie artystycznej, naukowej lub społecznej.

40. Kwame Nkrumah (Francis Nwia-Kofi Ngonloma) – premier i prezydent Ghany, działacz ruchu panafrkańskiego, współinicjator Organizacji Jedności Afrykańskiej, doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, obalony w roku 1966 w wyniku wojskowego puczu wspieranego przez CIA. Autor licznych książek i artykułów poświęconych (między innymi) rewolucji, panafrkanizmowi, kolonializmowi. Jeden z najbardziej szanowanych przywódców afrykańskich.

41. Maurice Rupert Bishop, polityk grenadzki, absolwent London School of Economics, lider opozycji za rządów premiera Erica Gairego, a później przywódca rewolucji na Grenadzie w roku 1979, premier państwa i twórca Ludowej Armii Rewolucyjnej. Oskarżany przez administrację Reagana o tworzenie infrastruktury umożliwiającej radziecki atak na USA. Rozstrzelany w roku 1983 w wyniku konfliktu wewnątrzpartyjnego i zamieszek politycznych, jakie wiązały się z usunięciem go ze stanowiska przez wicepremiera Bernarda Coarda.

Kto otrul Robesona⁴²,
kto próbował wsadzić DuBoisa za kraty
Kto wrobił Rapa Jamila al Amina⁴³,
Kto wrobił Rosenbergów, Garvey'a,
Chłopców ze Scottsboro⁴⁴,
Dziesięciu z Hollywood⁴⁵

Kto podpalił Reichstag

Kto wiedział,
że Światowe Centrum Handlu wybuchnie
Kto powiedział 4000 izraelskim pracownikom
Bliźniaczych Wież
Żeby tego dnia zostali w domach

Who poison Robeson,
who try to put DuBois in Jail
Who frame Rap Jamil al Amin,
Who frame the Rosenbergs, Garvey,
The Scottsboro Boys,
The Hollywood Ten

Who set the Reichstag Fire

Who knew the World Trade Center
was gonna get bombed
Who told 4000 Israeli workers
at the Twin Towers
To stay home that day

42. Paul LeRoy Bustill Robeson, światowej sławy amerykański baryton, aktor, uczonec, pisarz, orator i prawnik, znany ze swojej działalności jako awangardysta Ruchu Praw Obywatelskich. Inwigilowany – szczególnie w dobie McCartyizmu – jako zwolennik wywrotowych poglądów. Przynajmniej jego śmierci są wciąż objektem debat i domysłów; istnieje pogląd, iż pod pozorem terapii mającej na celu wyleczenie stanów depresyjno-maniakalnych Robesona, związani z CIA lekarze działali w złej wierze po to, by zneutralizować aktora i śpiewaka, którego popularność mogła się stać poważnym nośnikiem idei marksistowskich.

43. Jamil Abdullah Al-Amin (ur. Hubert Gerold Brown), znany również jako H. Rap Brown, aktywista afroamerykański, prezes studenckiej organizacji Studenckiego Komitetu Koordynacyjnego Akcji Bez Przemocy, a później członek zarządu Partii Czarnych Panter. Oskarżony o inicjowanie zamieszek, łamanie przepisów dotyczących posiadania broni i uchylanie się od stawienia się w sądzie. W czasie pobytu w więzieniu za napad z bronią w rękę w latach 1971–1976 przeszedł na sunnicką wersję Islamu, a po wyjściu na wolność został liderem Ummah, afroamerykańskiej grupy muzułmańskiej dążącej do stworzenia stanu rządzonego według prawa szariatu w Stanach Zjednoczonych. W 2002 roku zatrzymany ponownie i skazany za 13 przestępstw (w tym za zabójstwo policjanta), na dożywocie.

44. Chłopcy ze Scottsboro (*the Scottsboro Boys*) – dziewięciu młodych Afroamerykanów oskarżonych o gwałt popełniony na dwóch białych kobietach w Scottsboro, w stanie Alabama, w roku 1931. W pierwszym procesie, w atmosferze linczu, wszyscy zostali skazani przez sąd składający się wyłącznie z białych przysięgłych. W wyniku odwołań i zaangażowania prawnej sekcji Partii Komunistycznej, proces oparł się o Sąd Najwyższy. W efekcie kontrowersji wprowadzono w system prawny USA zasady skutecznej asysty prawnej oraz nielegalności wykluczania jednostek ze składu przysięgłych na podstawie rasy.

45. Dziesięciu z Hollywood (*The Hollywood Ten*) – grupa artystów filmowych z Hollywoodzkiej Czarnej Listy, którym w 1947 roku uniemożliwiono zatrudnienie w branży ze względu na ich poglądy polityczne i domniemane czy realne związki z Amerykańską Partią Komunistyczną. Dziesięciu z Hollywood to: Alvah Bessie, scenarzysta, Herbert Biberman, scenarzysta i reżyser, Lester Cole, scenarzysta, Edward Dmytryk, reżyser, Ring Lardner Jr., scenarzysta. John Howard Lawson, scenarzysta, Albert Maltz, scenarzysta, Samuel Ornitz, scenarzysta, Adrian Scott, producent i scenarzysta, Dalton Trumbo, scenarzysta.

Czemu nie było tam Sharona?

/

Kto, Kto, Kto/

eksplozja Dzięcioła gazety pisały
że można było zobaczyć oblicze diabła

Kto KTO Kto KTO

Kto robi pieniądze na wojnie

Kto robi kasiorę na lęku i kłamstwach

Kto chce świata takim, jaki jest

Kto chce, żeby światem rządził imperializm

i ucisk narodów i terror

przemoc i głód i nędza.

Kto jest władcą Piekła?

Kto jest najpotężniejszy

Kto ze znajomych kiedyś

Widział Boga?

Ale każdy przecież widział

Diabła

Jak Dzięciołi dziób rozsadza czaszkę

Pęka życie pęka mózg pęka twoja jaźń

Jak Dzięcioł za pan brat z diabłem

Całą noc, cały dzień, posłuchaj – jak Dzięcioł

Wybuchający w ogniu.

Słyszymy: pytania same się podnoszą

W straszliwych płomieniach,

jak charczenie oszalonego psa

Jak kwaśne rzygowiny Piekielnych Ognia

Kto to Kto to Kto (+) kto kto ^

Kto i Ktoktoktoktoktoktoktoktoktooooo!

Why did Sharon stay away ?

/

Who,Who, Who/

explosion of Owl the newspaper say
the devil face cd be seen

Who WHO Who WHO

Who make money from war

Who make dough from fear and lies

Who want the world like it is

Who want the world to be ruled by imperialism

and national oppression and terror

violence, and hunger and poverty.

Who is the ruler of Hell?

Who is the most powerful

Who you know ever

Seen God?

But everybody seen

The Devil

Like an Owl exploding

In your life in your brain in your self

Like an Owl who know the devil

All night, all day if you listen, Like an Owl

Exploding in fire.

We hear the questions rise

In terrible flame like the whistle

of a crazy dog

Like the acid vomit of the fire of Hell

Who and Who and WHO (+) who who ^

Whoooo and Whoooooooooooooooooooo!